

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/49381-49389

Sayı: 48335108.610.01/200642
Konu: Soru Önergeleri

30.08/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.08.2014 tarihli ve 191170 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT' ün, 7/49381, 7/49382, 7/49383, 7/49384, 7/49385, 7/49386, 7/49387, 7/49388 ve 7/49389 esas numaralı yazılı soru önermeleri, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (5 sayfa)

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ ENSAR ÖĞÜT'ÜN 7/49381, 7/49382, 7/49383, 7/49384, 7/49385, 7/49386, 7/49387, 7/49388 VE 7/49389 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGELERİ HAKKINDA ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI

7/49381 VE 7/49388 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGELERİ

SORU 1. *Kars'ta derelerin yaşam alanlarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. *Son 5 yılda ne kadar derede ıslah çalışması yapıldı?*

SORU 3. *Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?*

SORU 4. *Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açılmıştır?*

CEVAP 1-4. Kars İlinde ihtiyaç duyulması halinde DSİ 24. Bölge (Kars) Müdürlüğüne su numuneleri alınmakta olup, laboratuvarlarımızda her türlü kirliliğe yönelik kimyasal analizler yapılmaktadır.

Son beş yılda Kars ilinde Küçük Su İşleri kapsamında 22 adet taşkın koruma ve taşkın rusubat kontrolü tesisi tamamlanmıştır. 10 adet iş halen devam etmekte olup, 2 adet iş ise ihale aşamasındadır. Toplu Makineli Çalışma kapsamında 19 adet çalışma programlanmış olup tamamlanmıştır. Etüd-proje faaliyetleri kapsamında; "Kars-Aras Nehri ile Yan Derelerinin Yerleşim Yerleri ile Arazilerinin Taşkından Korunması Master Plan Raporu Hazırlanması" işi ile Kars ilinde 3 ilçeye bağlı 49 köy yerleşim birimine ait taşkın master plan projeleri hazırlanmış, inşaat ihalesi için "Aras Nehri Yan Dereler 1. Grup" işi 2014 Yılı Yatırım Programına alınmıştır. Ayrıca "Kars Çayı ve Yan Kolları Taşkın Master Planı" kapsamında ise 126 köy yerleşim birimine ait taşkın koruma ve taşkın-rusubat kontrol tesislerinin master plan ve projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Kars İlinde dere ıslah çalışmaları ile 281 ha tarım alanı taşkınlardan korunmuştur. Sulamaya açılan alan olarak değerlendirildiğinde ise ekonomik olarak sulanabilir alan 163.030 hektar olarak tespit edilmiştir. Bunun 82.966 hektarı ilk inceleme, ön inceleme, master planı tamamlananlar aşamasında, 50.676 hektarının planlaması tamamlanmış, 4.691 hektarının kesin projesi tamamlanmış, 18.274 hektarının inşaatı devam etmekte, 8.652 hektarı ise işletmeye açılmış olup sulama birlikleri ve kooperatiflere devredilmiştir.

7/49382 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

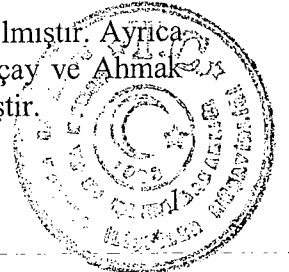
SORU 1. *Iğdır ve Ağrı da derelerin yaşam alalarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. *Son 5 yılda ne kadar derede ıslah çalışması yapıldı?*

SORU 3. *Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?*

SORU 4. *Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açılmıştır?*

CEVAP 1-4. Son beş yılda Ağrı İlinde 11 adet dere ıslah çalışması yapılmıştır. Ayrıca 2010 yılında Murat Nehri, Şeryan Çayı, Karasu Deresi, Taşlıçay Deresi, Körçay ve Ahmak Deresinde 106 adet araç ve ekipman ile toplu makineli çalışma gerçekleştirilmiştir.

Iğdır İlinde ise; Büyük Su İşleri kapsamında Iğdır Aşağı Karasu Taşkın Koruma ve Sınır Güvenliği işinde 27 939 m sedde teşkili, Iğdır Aras Taşkın Koruma Seddeleri İkmalî işinde 3300 m sedde tahkimatı yapılmıştır. Küçük Su İşleri kapsamında ise son beş yılda 2 adet taşkın koruma tesisi tamamlanmış olup, 5 adet taşkın ve rusubat kontrolü işi ise ihale edilmiş olup, işler devam etmektedir.

Ayrıca Toplu Makineli Çalışma kapsamında 27 adet çalışma programlanmış olup, tamamlanmıştır. Etüt-proje faaliyetleri kapsamında ise "Kars-Aras Nehri ile Yan Derelerinin Yerleşim Yerleri ile Arazilerinin Taşkından Korunması Master Plan Raporu Hazırlanması" işi kapsamında Iğdır İline bağlı 1 ilçe ve 3 köy yerleşim birimine ait taşkın master plan projeleri hazırlanmış olup, inşaat ihalesi için yatırım programına teklif edilecektir.

2014 yılı içerisinde Ağrı İlinde işletmede bulunan 84 adet taşkın tesisinin 8 adedinde 20.850 m panel çit imalatı yapılması planlanmıştır. Iğdır ilinde bulunan 14 adet işletmedeki taşkın tesisinde ise yerleşim yerleri içerisinde geçen kesimlerde korkuluk ve bariyer imalatı yapılmaktadır. İş programı dâhilinde ve bütçe imkânları çerçevesinde, yerleşim yerlerinden geçen tesisler için öncelik sırası gözetilerek çalışmalar devam etmektedir.

Derelerin ıslah edilmesiyle ekonomik olarak sulanabilecek arazi miktarı değişmemekle birlikte Ağrı İlinde 9.999 ha tarım arazi işletmeye açılmış, Iğdır İlinde 71 156 ha işletmeye açılmış olup ilk, ön inceleme ve planlama olmak üzere çeşitli aşamalarda geliştirilmekte olan projelerle 9 862 ha arazinin sulanması hedeflenmektedir.

7/49383 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU 1. *Erzurum, Gümüşhane ve Bayburt da derelerin yaşam alalarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. *Son 5 yılda ne kadar dereye ıslah çalışması yapıldı?*

SORU 3. *Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?*

SORU 4. *Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açılmıştır?*

CEVAP 1-4. Erzurum İlinde son 5 yılda toplam 80 adet taşkın koruma tesisi tamamlanmıştır. Bayburt İlinde 33 adet, Gümüşhane İlinde ise 32 adet taşkın koruma tesisi yapılmıştır.

2014 yılı içerisinde Erzurum İlinde işletmede bulunan 302 adet taşkın tesisinin 18 adedinde 25.632 m galvanizli tel çit yapılması planlanmıştır. Bayburt İlinde işletmede bulunan 55 adet taşkın tesisinde 15.140 m, Gümüşhane İlinde işletmede bulunan 60 adet taşkın tesisine 14.418 m korkuluk ve panel çit imalatı yapılmıştır. İş programı dâhilinde ve bütçe imkânları çerçevesinde, yerleşim yerlerinden geçen tesisler için öncelik sırası gözetilerek çalışmalar devam etmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğümüzce Erzurum İlinde 43.911 ha, Gümüşhane İlinde 5.333 ha ve Bayburt İlinde 13.315 ha tarım arazisi sulaması işletmeye açılmıştır.

7/49384 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU 1. *Şırnak, Hakkâri ve Mardin de derelerin yaşam alanlarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. Son 5 yılda ne kadar derede ıslah çalışması yapıldı?

SORU 3. Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?

SORU 4. Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açıldı?

CEVAP 1-4. DSI Genel Müdürlüğümüzce Ülkemizin yerüstü ve yeraltı su kaynaklarındaki kalite değişimleri konusunda havza bazında izleme çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda bahsedilen Şırnak, Hakkâri ve Mardin illerini kapsayan Dicle havzasında Dicle nehri ve kollarında, Kezer Çayı, Hezil Çayı, Mıjın Kaynağı, Beyazsu, Karasu kaynağı ve Zap suyu üzerinde su kalitesi izleme noktaları bulunmaktadır. Bu noktalardan içmesuyu maksatlı kullanımlar için aylık; içmesuyu maksatlı olmayanlarda ise 2 ayda bir numune alınarak kimyasal analizleri yapılmaktadır.

Son beş yılda Şırnak İlinde 15 adet dere ıslah çalışması tamamlanmış olup, 7 adet ıslah çalışması ise halen devam etmektedir. Ayrıca 3 adet dere de kamulaştırma sorunları sebebiyle çalışmalar yapılamamıştır. Mardin İlinde 25 adet dere ıslah çalışması tamamlanmış olup, 3 adet ıslah çalışması ise halen devam etmektedir. Ayrıca 9 adet dere de kamulaştırma sorunları sebebiyle çalışma yapılamamıştır. Hakkâri İlinde ise 7 adet ıslah çalışması yapılmıştır.

Şırnak İlinde işletmede bulunan 10 adet, Mardin İlinde işletmede bulunan 15 adet taşkın tesisinin yerleşim yerlerinden geçen kesimlerinde Kurumumuzca korkuluk imalatı yapılmıştır. Ancak tesislerin bir kısmının ilgili kurumlara devredilmesini müteakip korkulukların sökülmesi veya tahrip edilmesi gibi durumlar yaşanmaktadır. Hakkâri İlinde ise işletmedeki 12 adet taşkın tesisinin şehir içinden geçen kısımlarında korkuluk bulunmakta olup eksik olanlar yatırım programı çerçevesinde tamamlanmaktadır.

Kurumumuz tarafından Mardin İlinde 12.014 ha ve Şırnak İlinde 2.493 ha tarım arazisinin sulaması işletmeye açılmıştır. Hakkâri İlinde ise 7.505 ha tarım arazisinin sulanmasına yönelik proje çalışmaları devam etmektedir.

7/49385 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU 1. Elazığ ve Adıyaman da derelerin yaşam alalarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?

SORU 2. Son 5 yılda ne kadar derede ıslah çalışması yapıldı?

SORU 3. Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?

SORU 4. Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açıldı?

CEVAP 1-4. Adıyaman İl sınırları içerisinde yer alan derelerin erozyona, taban oyulmasına yerleşim ve tarım alanlarında taşkına sebebiyet vermemesi için projeli imalatlara ilaveten, makine imkânları ile yaklaşık 190 000 m³ hafriyat yapılarak problemli bir kısım derenin ıslahı gerçekleştirilmiştir.

Elazığ İl sınırları içerisinde yer alan derelerin; Elazığ İlindeki ıslah edilmiş veya ıslah edilmemiş dere yatakları personelimize zimmetlenmiş olup 6 aylık periyodlar halinde kontroller yapılarak hazırlanan raporlar ilgili Bölge Müdürlüğünce DSI Genel Müdürlüğümüze gönderilmektedir. Derelerin kirlenmesine sebep olan müdahalelerin tespit edilmesi halinde müdahalenin önlenmesi için ilgili kurumlara uyarılarda bulunmaktadır.

Ayrıca tüm depolama tesislerimizde düzenli olarak su analizleri yapılmaktadır. Elazığ İlinde, son 5 yıl içerisinde 16 adet taşkın koruma tesisi çalışması yapılmıştır. 2014 yılı yatırım programında 9 adet taşkın koruma tesisi yapımı bulunmaktadır.

Adıyaman İlinde; 2009-2014 yılları arasında, Adıyaman- Merkez ilçe, Besni, Çelikhan, Gölbaşı ve Tut ilçelerinde 7 adet taşkın koruma tesisi inşa edilerek işletmeye açılmıştır. Yapılan tesislerle 3 ilçe, 4 köy, 1 adet terfi istasyonu ve 3800 dekar arazi taşkından korunmuştur. Adıyaman İlinde 2014 yılı itibariyle, 10 adet taşkın koruma tesisi inşaatı devam etmekte olup ayrıca makine imkânlarımızla çok sayıda dere ıslahı sürdürülmektedir.

Adıyaman İlinde, 15.798 ha arazi işletmeye açılmış olup, 30.12.2014 itibariyle bu miktar 16.010 hektara yükselecektir. Elazığ İlinde, sulamaya açılan alan 18.829 ha olup, ayrıca dere yatağı ıslahı ile 3670,8 ha alan koruma altına alınmıştır.

7/49386 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU 1. *Bingöl, Bitlis ve Batman da derelerin yaşam alalarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. *Son 5 yılda ne kadar dere ıslah çalışması yapıldı?*

SORU 3. *Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?*

SORU 4. *Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açıldı?*

CEVAP 1-4. Son 5 yıl içerisinde Bingöl İlinde 40 adet taşkın koruma tesisi çalışması yapılmıştır. 2014 yılı yatırım programında Bingöl İli için 30 adet taşkın koruma tesisi yapımı bulunmakta olup 25 âdetinin yapım çalışmaları devam etmektedir. 5 âdeti ihale aşamasında bulunmaktadır. Bitlis İlinde ise 19 adet dere ıslah çalışması yapılmıştır.

Bingöl İlinde işletmedeki 50 adet taşkın tesisinde 3.023 m korkuluk imalatı yapılmış olup program dâhilinde 15 281 m daha korkuluk imalatı yapılması planlanmaktadır. Batman İlinde ise 14 adet işletmedeki taşkın tesisinde yerleşim yerlerinden geçen kesimlerde Kurumumuzca korkuluk imalatı yapılmış ve ilgili yerlere konulmuştur. Ancak tesislerin bir kısmının ilgili kurumlara devredilmesini müteakip korkulukların sökülmesi veya tahrip edilmesi gibi durumlar bu ilimizde yaşanmaktadır. Bitlis ilinde 26 adet işletmedeki taşkın tesisinin tamamına yakınında şehir içinden geçen kısımlarda korkuluk bulunmakta olup eksik olanlar yatırım programı çerçevesinde tamamlanacaktır.

Her üç ilimizde de iş programı dâhilinde ve bütçe imkânları çerçevesinde, yerleşim yerlerinden geçen tesisler için öncelik sırası gözetilerek çalışmalar devam etmektedir.

Kurumumuz tarafından bugüne dek Bingöl İlinde 22.750 ha, Bitlis İlinde 6.471 ha, Batman İlinde 5.348 ha tarım arazisi sulamaya açılmıştır.

7/49387 VE 7/49389 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGELERİ

SORU 1. *Ardahan da derelerin yaşam alanlarının ekili tarlaları, bağ ve bahçeleri olumsuz etkilemektedir. Derelerin eskisi gibi temiz akmasını sağlamak için çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir?*

SORU 2. *Son 5 yılda ne kadar dere ıslah çalışması yapıldı?*

SORU 3. *Derelerin birçoğunda üzerindeki korkuluklar bulunmamaktadır, korkuluklar takılacak mı?*

SORU 4. *Derelerin ıslahı ile birlikte ilimizde ne kadar alan sulamaya açıldı?*

CEVAP 1-4. Küçük Su İşleri kapsamında son beş yılda 12 adet taşkın koruma ve taşkın rusubat kontrolü tesisi tamamlanmıştır. 2 adet taşkın koruma ve 3 adet taşkın-rusubat kontrolü işi ise yatırım programında olup toplamda 4 adet iş devam etmektedir, 1 adet iş ise ihale aşamasındadır. Toplu Makineli Çalışma kapsamında 7 adet çalışma programlanmış olup tamamlanmıştır. Ayrıca, "Ardahan Kura Nehri ve Yan Kolları Taşkın Master Plan Yapımı" kapsamında ise 95 köy yerleşim birimine ait taşkın koruma ve taşkın-rusubat kontrol tesislerinin master plan ve projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Ardahan İlinde işletmedeki 18 adet taşkın tesisinin yerleşim yerleri içerisinde geçen kesimlerinde ihtiyaç duyulan yerlerde korkuluk ve bariyer imalatı yapılmaktadır. İş programı dâhilinde ve bütçe imkânları çerçevesinde, yerleşim yerlerinden geçen tesisler için öncelik sırası gözetilerek çalışmalar devam etmektedir.

Derelerin ıslah edilmesiyle ekonomik olarak sulanabilecek arazi miktarı değişmemekle birlikte Ardahan İlinde ilk, ön inceleme ve planlama olmak üzere çeşitli aşamalarda geliştirilmekte olan projelerle 45.104 ha arazinin sulanması hedeflenmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğümüzce havza bazında su kalitesi gözlem çalışmaları yürütülmekte olup, derelerin kirliliği, kirlетici kaynakların belirlenmesi ve önlenmesi hususu Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev ve sorumluluğundadır.

